

СТАНОВИЩЕ

от **Толя Ангелова Стоицова, д.пс.н, професор направление 3.5. Обществени комуникации и информационни науки в Нов български университет, Департамент „Масови комуникации“**
на материалите, представени за участие в конкурс за заемане на академичната длъжност **Доцент в Нов български университет в област на висшето образование 3. Социални, стопански и правни науки ПН 3.7. Администрация и управление (Управление в образованието и културата)**

В конкурса за „доцент“, обявен в Държавен вестник, бр. 83, от дата 22.10.2019 г. и в интернет-страницата на Нов български университет за нуждите на Департамент „Администрация и управление“ като единствен кандидат участва **гл.ас. д-р Елена Атанасова Благоева (Хазърбасанова)**, преподавател от същия департамент на НБУ.

Спазени са всички изисквания на процедурата по кандидатстване в конкурса за заемане на академичната длъжност „доцент“. Представени са както документи, съответстващи на ЗРАСРБ, така и такива, свързани със специфичните изисквания на Нов български университет. Всички документи и научни трудове са прецизно подредени и са прегледани от назначена комисия от ръководството на НБУ за допускане на кандидата до участие в конкурса.

I. Оценка за съответствие с минималните национални изисквания и изискванията на Нов български университет

По отношение на минимално изискваните точки по групите показатели за длъжността „доцент“ д-р Елена Благоева не само ги удовлетворява, но по определени показатели и ги надхвърля. Кандидатът придобива образователната и научна степен „доктор на НБУ“ през 2007 г., а през 2009 – получава и от ВАК докторска титла в направление „Теория и история на културата“. Познавам добре дисертацията на д-р Благоева.

Д-р Благоева-Хазърбацанова е публикувала 2 монографични труда. Единият е по докторската ѝ дисертация – „Европейско измерение в образованието и културата- политики и управление (2017). През 2012 г. д-р Благоева-Хазърбасанова публикува учебник със заглавие “Политиките на Европейския съюз в областта на образованието и културата“, издателство на НБУ. Основната ѝ монография „Интернационализация на висшето образование в Европа, също е издадена от издателството на НБУ през 2013 г. Публикувала е 15 студии и статии в научни издания на български, руски и английски език. По тази група от показатели надхвърля изисквания минимум от точки за доцент.

Основно научни материали на д-р Благоева-Хазърбасанова са цитирани в рецензирани списания и монографии, има и две в нереферирани, но рецензирани списания. И по този показател кандидатът за доцент удовлетворява изискванията.

Интерес представлява и справката ѝ по група показатели Е, които засягат участието и ръководенето на различен тип национални и международни проекти. През 2016 и 2018 г. д-р Благоева е академичен наставник на впечатляващ брой студенти от НБУ – 21, по проект на МОН „Студентски практики“. Много по-сериозно е участието на д-р Благоева-Хазърбасанова в Международни проекти. Тя участва в два на Европейската комисия, един – по програма Еразъм. Кандидатът за доцент участва и в един образователен проект по програма Фар. Затова не е учудващо, че събира голям брой точки, които са изисквани за професор, а не за доцент, според изработения стандарт за хабилитация. Нещо повече – 2010-2013 г. д-р Благоева ръководи проект по програма Jean Monnet на тема “Политики на ЕС в образованието и културата“. Участието в национални и международни проекти е още една безспорна заслуга на кандидата.

По следващите три групи показатели – Ж, З и И, които са с доста разнородно съдържание и трудно се подават на описание, ще посоча само още един съществен факт. Кандидатът в конкурса за „доцент“ гл. ас. д-р Елена Благоева надхвърля минималния брой точки, изисквани отново за професор. Мисля, че в този случай, моята оценка е ясна. Само ще си позволя да пожелая на д-р Благоева-Хазърбасанова да запази активността, амбицията и инициативността си и в следващите периоди от научната си кариера.

II. Изследователска (творческа) дейност и резултати

1. Оценка на монографичния труд, творчески изяви или други публикации, съответстващи по обем и цялостност на монографичен труд, включваща оценка на научните и научно-приложните приноси на автора.

Вече споменах за двете монографии и учебника, на които е автор д-р Елена Благоева-Хазърбасанова. И трите книги са значими като фактология и са посветени на областта, в която работи кандидатът за доцент. Става въпрос за Европейското измерение в образованието и културата, политиките на ЕС в областта на образованието и културата управлението на тези процеси, както и интернационализацията на висшето образование в Европа.

Хабилитационният труд, с който се представя кандидатът в конкурса е *„Интернационализация на висшето образование в Европа, издадена от НБУ*. В него могат да се открият следните приносни моменти:

Теоретични:

- Доказана е връзката на процесите на управление на интернационализацията на над-национално, национално и институционално ниво, както и специфичните роли и отговорности на всяко от тези нива.
- Предлага се теоретичен модел за предварителен институционален анализ на готовност за интернационализиране, основан на теорията на Левин за иновацията като фактор на промяната в организациите.
- На основата на сравнителен анализ на съществуващи практики са дефинирани качествените етапи в развитието на интернационализацията, възможните стратегии и моделите за администриране.
- Монографията поставя въпроси, свързани с бъдещи изследвания върху ефекта на интернационализацията предизвикана от над-националните политики върху процесите на денационализация на висшето образование: Дали процесите на денационализация на системите наистина предизвикват проактивно и предприемаческо поведение на университетите? Дали и как се променя ролята на държавата по отношение на финансиране, планиране, контрол и оценяване?

Приложно-практически:

- Дефиниран е интегративният подход към интернационализацията като най-адекватен на тенденциите на развитие в европейското висше образование, тъй като изисква високо ниво на организация и съгласуваност между дейности, ценности, методи, принципи, очаквания и резултати. Такова ниво обединява цялата университетска система – академичните аспекти (програми, мобилност и др.) и институционалните аспекти (стратегии и процедури).
- По настоящем има ограничен брой частични изследвания на процесите на интернационализация в конкретни български висши училища и тяхното влияние върху цялостната дейност. Изследването в монографията е цялостно – обхваща основните фактори, и очертава рамка на процедура за самооценка на нивото на интернационализация и по този начин подпомага колективното развитие на ВУ по отношение на оптималното интегриране на международно равнище. Резултатите, които институцията или държавата биха постигнали, изграждат и доверие у настоящите и бъдещите студенти в образователната система на собствената им държава, гарантирайки, че всичко ново в международен план като съдържание и форми е въведено и съчетано в учебните програми и цялостната дейност на родните университети.

2. Оценка на приносите в останалите приложени публикации, направени след назначаването на академичната длъжност „гл. асистент“. Тя включва и оценка на изискването за рецензиране на изданията.

След защитата на докторантурата си, гл. ас. Елена Благоева-Хазърбасанова е публикувала 15 самостоятелни статии на български, руски и английски език, както вече споменах. Още едно преимущество на кандидата е, че освен на български език, тя публикува и на два разпространени езици в науката – руски и английски.

По моя преценка публикациите могат да се разделят в следните направления:

- Тенденции и проблеми в политиката на ЕС в областта на образованието – 6 публикации
- Управление на международни екипи – 3 публикации
- Проблеми на българското висше образование – 3 публикации
- Интернационализация на образованието – 2 публикации
- Студентска мобилност – 1 публикации

Приносните моменти в тези по-малки по обем публикации се заключават в поставяне на актуални въпроси в сферата на висшето образование, ролята на Европейската общност за въвеждане на сравними стандарти в образователните практики за страните от ЕС, възможността за управление на международни екипи и мобилността на студентите както за обменни семестри, така и за студентски практики. Освен обсъждането на проблемите се предлагат и възможности за подобряване на работата особено по отношение управлението на тези процеси.

3. Цитиране от други автори.

В сравнение с броя на публикациите, още по-голямо впечатление правят цитиранията, които представя кандидатът в конкурса. Убеждението ми е, че не само е важно да се пише, но е от особено значение по какви теми се пише и доколко стойността на научните изследвания, които се публикуват, се оценяват като значими от гледна точка на научната гилдия в съответната област. За това безспорен индикатор са цитиранията. По този показател кандидатът за доцент събира 70 точки като надвишава изисквания брой от 50 т.

4. Оценка на резултатите от участие в изследователски и творчески проекти и приложение на получените резултати в практиката.

В т. I вече изброих участията на д-р Елена Благоева в проекти на национално и международно равнище. Искам да обобщя, че проектите са значими на международно равнище и особено практически полезни на национално равнище.

III. Учебна и преподавателска дейност

1. Д-р Елена Благоева участва в разработването на 3 съвместни международни магистърски програми – „Бизнес комуникации“ ДО, 2016 г.; „Международни комуникации, 2010 г. и „Управление на туризма“ 2013 г.
2. Впечатляващ е и броят на разработените от кандидата за „доцент“ аудиторни курсове – 20, от които актуални за учебната 2018-2019 са 12.

За БП на департамент „Администрация и управление“ са разработени 6 курса; за БП „Театър“ – 3; за БП „Телекомуникации“ и „БП „Маркетинг по 1 курс; за МП „Арт мениджмънт“ – 1; За МП „Управление на проекти и програми на ЕС – 4 и т.н, включително и майнър курсове на български и английски език.

Важно е да отбележа и 1 курс в докторската програма ADMD180 „Възможности за международно финансиране на изследователска дейност в публичната администрация

Общата ми оценка за изработването на толкова много преподавателски курсове е отлична.

3. Работа с Еразъм-студенти.

В Магистърските програми с курсове на английски език към различните департаменти д-р Благоева-Хазърбасанова работи с Еразъм студенти като преподавател и консултант.

4. Средната оценка от студентските анкети от последните 12 семестъра е 4.52, което е отличен, тъй оценяването е по петобална система (максимална оценка е 5.00).

IV. Административна и обществена дейност

1. Д-р Елена Благоева-Хазърбасанова участва редовно в заседанията на департамент „Администрация и управление. Тя е била директор на програмен съвет, директор програма, директор „Международна дейност“, директор ЦУА, Директор на Магистърски факултет.
2. Активна е в консултантската и експертна дейност на различни нива – НБУ, МОН, Международни комисии.
3. Участвала е като обучител в програми за обучение на преподаватели.

V. Лични впечатления от кандидата

Познавам много добре участника в конкурса за „доцент“ гл. ас. д-р Елена Благоева-Хазърбасанова. Работила съм с нея в сферата на Международната дейност на НБУ и като Болонски съветник. Била съм член на журито ѝ за гл. асистент. Тя е изключително любознателен и креативен изследовател, работлив и коректен колега.

VI. Мнения, препоръки и бележки по дейността и постиженията на кандидата

Мнението ми за академичната и обществената дейност на кандидата в конкурса за „доцент“ гл. ас. д-р Елена Благоева-Хазърбасанова е изцяло положително. Постиженията на кандидата надхвърлят изискванията за „доцент“. Нямам критични бележки по отношение на различните видове дейности. Имам пожелание към нея да продължава да съчетава изследователската и преподавателската си работа с тази на експерт и консултант.

Заключение

Както проличава от становището ми, моята оценка за работата на д-р Елена Благоева-Хазърбасанова по различните направления в академичната, организационната и експертната ѝ дейност, е изцяло положителна. Към оценката си включвам и личните си впечатления за качествата на кандидата като личност и колега. Смятам, че нейната успешна хабилизация ще допринесе за развитието на департамент „Администрация и управление“, както на преподавателския състав, така и на студентските програми на български и английски език. Затова убедено предлагам на колегите от научното жури да подкрепим кандидатурата на гл. ас. д-р Елена Атанасова Благоева-Хазърбасанова като гласуваме положително и предложим на Академичния съвет на НБУ да бъде избрана за „доцент“.

12.02.2020 г.

Изготвил становището:

Проф. д.пс.н. Толя Стоицова
Нов български университет
Департамент „Масови комуникации“